

Aan Burgemeester en Wethouders, en de gemeenteraadsleden van de gemeente Lochem.

De kwaliteit en inhoud van de Concept RES van de Cleantechregio stellen wij zeer ter discussie.

Waarom Stichting Buurtbelangen Larenebroek eo dit vindt, zal ik U uitleggen.

Metten met verschillende maten

In het klimaatakkoord, dat gesloten is door een aantal partijen die zeker niet de hele maatschappij vertegenwoordigen, is sprake van energietransitie op grote schaal, niet alleen berustend op zon en wind, maar ook andere vormen zoals mestvergisting, geo-energie en waterstof. Tot spijt van velen wordt kernenergie hierbij niet genoemd. In het concept van de cleantech wordt alleen uitgegaan van grootschalig zon en wind, andere mogelijkheden worden genegeerd.

Het is een feit dat zon en wind bij lange na niet ons land kunnen voorzien van voldoende energie. Dat is geen zaak van technologie, maar van klimaat. Nederland heeft relatief weinig zon en wind. Bovendien, ons land is welvarend en gebruikt daardoor veel energie. We zullen ons land dus propvol moeten gaan zetten met windparken en zonneweiden. Als één van de dichtstbevolkte landen ter wereld is dat geen prettig vooruitzicht. Maar het is nog erger. We zullen ook nog een peperduur back-up systeem operationeel moeten houden om energie te leveren op dagen met weinig zon en wind.

Als wij de concepten van de ons omliggende regio's lezen, dan wordt daar de energie transitie voor 2030 voor 25-35 % ingevuld door zonnepanelen op daken van gebouwen, een in het algemeen aanvaarde methode zonder veel kritiek. In het Cleantech concept wordt dit in het geheel niet gedaan.

Het niet meenemen van andere alternatieven buiten grootschalig zon en wind en het niet meetellen van energiebesparing vinden wij een gemiste kans!

Uit dit concept blijkt dat het uitgangspunt van de Cleantech commissie veel uitgebreider is dan dat wat wordt gevraagd, zij vullen ook de energietransitie voor mobiliteit in waardoor de opgave en de impact voor de totale omgeving veel groter is.

Staat de ontwikkeling van techniek stil?

Uitgangspunt van de opdracht is de techniek van heden. Waarom wordt in dit concept dan nog de mogelijkheid meegenomen van solitaire windturbines terwijl wij weten dat dit niet uitvoerbaar is gezien efficiëntie en kosten. Op dit moment zijn er in onze omgeving al geen mogelijkheden meer tot het aansluiten van grootschalige energieprojecten, wordt dat in de toekomst beter? Deze punten conflicteren met het uitgangspunt van de techniek van heden.

De natuurlijke fenomenen zon + wind zullen in ons land nooit de benodigde hoeveelheid energie op een betrouwbare en betaalbare manier kunnen leveren, het verbranden van biomassa is erger dan

het verbranden van steenkool, en groene waterstof is pas toepasbaar als we de groene energie hebben om het te maken. We moeten blijven kijken naar alternatieven en uit de roze wolk rondom duurzaamheidsinitiatieven stappen. Want het is de roze wolk die een gezonde discussie over alternatieven vertroebelt. Een roze wolk die een echt goed groen beleid in de weg staat. Wij vragen om ruimte voor alternatieven als bijvoorbeeld kernenergie. In de publieke opinie is kernenergie geen taboe meer.

Uitgaande van die techniek en afspraken die gemaakt zijn door de landelijke politiek vragen wij ons af hoe de aangegeven zoekgebieden tot stand zijn gekomen. Grootschalige zonnevelden wil men niet op agrarische grond en geluidsnormen worden in de nabije toekomst aangescherpt waardoor grootschalige windparken in ons gebied waarschijnlijk onmogelijk zijn, een misser van jewelste.

Burgerparticipatie een hol begrip!

Ondanks toezeggingen die gedaan zijn door dhrn. van 't Erve en van Zeijst worden de uitkomsten van de zeer suggestieve enquête van november 2019 toch meegenomen in dit concept.

In de landelijke procedure wordt duidelijk gesproken over draagvlak onder de burgers voor de plannen die gemaakt worden, tot op heden zien wij die totaal niet terug in de procesgang van de Cleantech commissie. Pas begin september 2019 werd een voorlichtingsavond georganiseerd voor een select gezelschap die ook voor de vervolgvond in november waren uitgenodigd. Iedere andere burger (veruit de meerderheid) kan vaak alleen digitaal reageren, zelfs in dit geval weer op een openstaande enquête (die je actief moet zoeken) waar al uit blijkt dat de enige optie voor de Cleantech commissie is grootschalige zon – en windenergie. Dit is geen vorm van draagvlak creëren maar de keuze opleggen en alleen vragen voor verfijning van de invulling. Natuurlijk speelt Covid-19 hierbij een rol, omliggende regio's waren hier vlotter mee, maar voor zo een ingrijpende keuze voor flora, fauna, leefomgeving, gezondheid etc mag dit geen argument zijn. Rond de jaarwisseling wil de gemeente nog wel een mogelijkheid bieden maar gezien het tijdstraject wat de landelijke overheid heeft vastgelegd is dat als mosterd na de maaltijd.

Wij leven toch in een democratisch land, waar is die democratie in de procesgang rond het klimaatakkoord en rond de gang van zaken bij het ConceptRES akkoord van de Cleantech regio?

Nut en noodzaak RES ter discussie:

Klimaatverandering is een razend ingewikkeld proces en de wetenschap is er nog lang niet uit. Bovendien, de nieuwste wetenschappelijke resultaten laten zien dat de invloed van CO2 op de temperatuur aanzienlijk kleiner is dan eerder geschat.

Onze oproep

- **Wees kritisch, informeer u goed**
- **Hanteer een holistische/ integrale aanpak.**

Het risico van de huidige werkwijze is dat de REs een eenzijdige technologische invulling krijgt. Neem in eerste plaats ook zon op dak mee zoals in andere RES'sen, maar bekijk het energievraagstuk ook integraal. Dat wil zeggen in afweging met andere zaken zoals economie,

toerisme, gezondheid / flora en fauna. wat mag het kosten/ wat bent u bereid in de weegschaal te leggen? Geen ondoordachte zaken in ONS landschap. Raad, maak een weloverwogen keuze.

- **Stel duidelijke eisen/ randvoorwaarden:**

verdiep je in afstanden van bijvoorbeeld windmolen irt gezondheid en doe dit samen met uw inwoners

- **doe een kosten- baten analyse;**

Welke kosten maakt de gemeente nu om CO2 te verminderen?

Welke kostenstijging verwacht de gemeente door de RES uitvoering voor de inwoners?

Welk deel van de stroomprijs bestaat uit belastingen en netwerkdiensten?

Welk deel van de stroomprijs is daadwerkelijk stroom?

Wordt de stroom uit gas en kolencentrales duurder door inpassing van wind en zonne-energie?

Wat zijn de kosten als de gemeente ipv uitstoot verminderen zich richt op uitbreiding van rioolcapaciteit en opvang van regenwater?

Wat is de kostentoeename van de netbeheerder voor het aansluiten van de duurzame energie en hoeveel stijgt daarmee de energierekening voor de inwoners van de gemeente?

Hoeveel SDE is er jaarlijks nodig voor de beoogde windturbines in de gemeente?

Hoeveel is dat per huishouden in de gemeente?

Wie krijgt die SDE subsidie?

Wat heeft het college met die SDE ontvangende partij afgesproken over de RES?

Hoe versterkt dit de economie voor iedereen?

Wie draagt de kosten voor het na 20 jaar opruimen van de windturbines?

- **zoek draagvlak: echt! draagvlak.**

Niet alleen met een online enquête. Wij hebben bijvoorbeeld een plan gelanceerd voor een buurt energie strategie. Helaas heeft uw wethouder dit plan als het gaat om energievraagstuk nog niet ondersteunt omdat u eerst het groter onderzoek wil afwachten. Wij roepen u nogmaals op SAMEN met uw inwoners aan de slag te gaan

- **Zorg voor collectief eigendom**

In de Concept-RES wordt verder gemeld dat gestreefd wordt naar 50% lokaal eigendom (ff checken of dit zo is). Streven naar 50% lokaal eigendom of zelfs tenminste 50% lokaal eigendom – beide doelen worden in de Concept-RES als uitgangspunt benoemd – vinden wij niet ver genoeg gaan. Wij zijn van mening dat het streven gericht moet zijn op 100% lokaal eigendom. Voorkomen moet worden dat een gemeente/gemeenschap haar collectieve bezit – wind, zon, aardwarmte – ruimte geeft aan kapitaalverschaffers van buiten. Die vervolgens hiermee hun zakken vullen. Dit zou toch echt op gespannen voet moeten staan met het idee van duurzaamheid/ algemeen belang.